

CARU COMMV. Torhoutsesteenweg 2A/0502 8400 OOSTENDE

VORMINGEN

FORMATIONS

CONSULTANCY

info@caru-commv.be

<https://www.caru-commv.be>

CARU OVERHEIDSOPDRACHTEN 2024

NIEUWSBRIEF SEPTEMBER 24

WETGEVING

9 JULI 2024. - Omzendbrief 2024/15 - principes betreffende de bezoldiging van de toekomstige lokale mandatarissen

RECHTSPRAAK EUROPEES HOF

ARREST VAN HET HOF (Vierde kamer) 13 juni 2024 In zaak C-737/22,
BEGINSELEN VAN GELIJKE BEHANDELING en transparantie – Artikel 46 – Verdeling van opdrachten in percelen – Mogelijkheid voor de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, om een perceel te verkrijgen onder de voorwaarden van de economisch voordeligste inschrijving

RECHTSPRAAK RAAD VAN STATE

GELIJKHEIDSBEGINSEL eigen herrerekening van een offerte in vierkante meter naar de prijs per lopende meter in de inventaris maakt een schending uit

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VOORZITTER VAN DE XIIIE VAKANTIEKAMER

ARREST NR. 260.432 VAN 15 JULI 2024

GELIJKHEIDSBEGINSEL Specifiek bij onderhandelingsprocedures

VOORZITTER VAN DE XIIIE VAKANTIEKAMER

ARREST nr. 250.456 van 24 juli 2024

GELIJKHEIDSBEGINSEL en nog een derde Arrest tond het
gelijkheidsbeginsel

VOORZITTER VAN DE XIIIE VAKANTIEKAMER

ARREST nr. 260.477 van 6 augustus 2024

INFO VARIA :

INDEXCIJFER VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN VAN DE MAAND AUGUSTUS 2024

NIEUWE RELEASE E PROCURELENT PLATFORM OP 6 SEPTEMBER

ONS OPLEIDINGSAANBOD :

OVERZICHT VAN INTERNE OPLEIDINGSMOGELIJKHEDEZIEN <https://www.caru-commv.be>

INSCHRIJVING VOOR ONZE MASTERCLASS KAN NOG TOT 15 SEPTEMBER

MASTERCLASS 2024 DEEL IV : van administratieve ergernis naar performanter BESTEK

DINSDAG 22 OKTOBER 2024 GENT Hotel VANDERVALK (GHELAMCO)

DONDERDAG 24 OKTOBER HASSELT Hotel HILIDAY INN

inschrijvingen via info@caru-commv.be

BELGISCH STAATSBLAD.

9 JULI 2024. - Omzendbrief 2024/15 - principes betreffende de bezoldiging van de toekomstige lokale mandatarissen Brussels Gewest) (**Be Stbl 3 september 2025**)

Aan de Colleges van burgemeesters en schepenen

De ordonnantie van 6 juli 2022 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet (NGW) in het kader van de hervorming van het lokaal bestuur treedt in werking bij de volledige vernieuwing van de gemeenteraden na de gemeenteraadsverkiezingen van 13 oktober 2024. (1)

De hervorming heeft meer bepaald betrekking op het bedrag van de presentiegelden voor de gemeenteraadsleden (punt 1), de wedde van de burgemeesters en schepenen (punten 2 tot 4) en de uittredingsvergoeding voor de lokale uitvoerende mandatarissen (punt 5).

1. Presentiegeld van de gemeenteraadsleden

Momenteel varieert het bedrag van het presentiegeld voor gemeenteraadsleden van minimaal 75 euro bruto tot maximaal 200 euro bruto (bedrag geïndexeerd op basis van de gezondheidsindex op 1 januari 2018).

Om de functie van gemeenteraadslid aantrekkelijker te maken en het werk dat met dit mandaat gepaard gaat beter te belonen, heeft artikel 12, § 1, vijfde lid, van de NGW, vervangen door voornoemde ordonnantie van 6 juli 2022, het minimumbedrag van de presentiegeld verhoogd. Toekomstige gemeenteraadsleden zullen een presentiegeld ontvangen van minimaal 100,00 euro bruto en maximaal 200,00 euro bruto. Deze bedragen worden geïndexeerd aan de referentie-index 108,09, wat overeenkomt met de afgevlakte gezondheidsindex van maart 2021.

Het staat de gemeente vrij om het bedrag van het presentiegeld voor gemeenteraadsleden vast te stellen tussen de twee hierboven vermelde grenzen.

Voor vergaderingen van de commissies en de afdelingen kan een ander bedrag worden toegekend.

Het bedrag van het presentiegeld wordt geïndexeerd als de gezondheidsindex wordt afgevlakt op de centrale index, in overeenstemming met het indexatiesysteem dat van toepassing is op de wedden, pensioenen en vergoedingen in de openbare sector.

De gezondheidsindex van 1 juni 2024 bedraagt 128,86.

Op heden bevindt het bedrag van het presentiegeld voor het gemeenteraadslid zich tussen minimum 119,21 euro en maximum 238,43 euro.

2. Wedde van de burgemeesters

De wedde van de burgemeester wordt momenteel berekend op basis van een percentage van het hoogste bedrag van de weddeschaal van de gemeentesecretaris. Met de inwerkingtreding van artikel 19, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet, zoals vervangen door de voornoemde ordonnantie van 6 juli 2022, zal de wedde van de toekomstige burgemeesters berekend worden op basis van een percentage van de parlementaire vergoeding van de leden van het federaal Parlement. Het toegepaste percentage zal variëren naargelang het aantal inwoners van de gemeente.

Het is belangrijk om op te merken dat aanvullende vergoedingen, zoals de forfaitaire onkostenvergoeding, de eindejaarspremie, het vakantiegeld of elke andere vergoeding die leden van het federale parlement ontvangen, niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de wedde van burgemeesters.

Het Statuut van het lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers vermeldt op 1 juni 2024 een maandelijkse parlementaire brutovergoeding van 8.814,45 euro als basis (aan de huidige index en rekening houdend met de inhouding van 5 %) (2).

Omgerekend naar 100%, d.i. $8.814,45/95 \times 100$, bedraagt de maandelijkse parlementaire basisbrutovergoeding 9.278,37 euro (index 2,0807 van toepassing op 1 juni 2024). Dit bedrag vormt het vaste uitgangspunt (behoudens latere wijziging van de index) waarop de verschillende percentages worden toegepast die zijn opgenomen in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 september 2023 ter uitvoering van artikel 19, §§ 1 en 3, eerste lid, van de Nieuwe Gemeentewet.

De regel voor de berekening van de wedde van de burgemeester is vastgelegd in artikel 2 van dit besluit: afhankelijk van de categorie waarin de gemeente valt, bepaald op basis van het aantal inwoners, wordt een bepaald percentage van de parlementaire vergoeding toegekend aan de burgemeester.

Het aantal inwoners per gemeente dat in aanmerking moet worden genomen voor de legislatuur 2024-2030 is vastgelegd in het ministerieel besluit van 8 maart 2024 tot vaststelling per gemeente van de bevolkingscijfers op 31 december 2023 (BS 24.04.2024). (3)

Onderstaande tabel geeft voor elke gemeente, in toepassing van artikel 2 van het bovenvermelde regeringsbesluit van 14 september 2023 en het ministerieel besluit van 8 maart 2024, het percentage dat moet worden toegepast op het bedrag van de federale vergoeding zoals hierboven uitgelegd:

Aantal inwoners per gemeente	Percentage van de parlementaire vergoeding	Betreffende gemeenten	Nombre d'habitants par commune	Pourcentage de l'indemnité parlementaire	Communes concernées
tot 25.000 inwoners	100%	Koekelberg	jusqu'à 25.000 habitants	100%	Koekelberg
van 25.001 tot 50.000 inwoners	106%	Oudergem Sint-Agatha-Berchem Etterbeek Evere Ganshoren	de 25.001 à 50.000 habitants	106%	Auderghem Berchem-Sainte-Agathe Etterbeek Evere

		Sint-Gillis Sint-Joosten-Node Watermaal-Bosvoorde Sint-Pieters-Woluwe			Ganshoren Saint-Gilles Saint-Josseten-Noode Watermael-Boitsfort Woluwe-Saint-Pierre
van 50.001 tot 80.000 inwoners	124%	Vorst Jette Sint-Lambrechts-Woluwe	de 50.001 à 80.000 habitants	124%	Forest Jette Woluwe-Saint-Lambert
van 80.001 tot 150.000 inwoners	150%	Anderlecht Elsene Sint-Jans-Molenbeek Schaerbeek Ukkel	de 80.001 à 150.000 habitants	150%	Anderlecht Ixelles Molenbeek-Saint-Jean Schaerbeek Uccle
Meer dan 150.000 inwoners	162%	Brussel	plus de 150.000 habitants	162%	Bruxelles

Het zal u zijn opgevallen dat voor gemeenten met 80.001 tot 150.000 inwoners en voor gemeenten met meer dan 150.000 inwoners de wedde van de burgemeester respectievelijk 150% en 162% van de federale parlementaire vergoeding bedraagt. Het moet echter duidelijk worden gemaakt dat deze percentages op geen enkele wijze in strijd zijn met de maximumgrens voor de wedde van de burgemeester (of schepenen) die is vastgesteld in artikel 20bis, eerste lid, van de NGW.

Artikel 20bis van de NGW, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1999, bepaalt het volgende: "De som van de wedde van burgemeester of schepenen en van de vergoedingen, wedden en presentiegelden, ontvangen als bezoldiging voor de door de burgemeester of schepenen naast zijn mandaat uitgeoefende activiteiten, is gelijk aan of lager dan anderhalve maal het bedrag van de parlementaire vergoeding van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat.

Voor de berekening van dat bedrag komen in aanmerking de vergoedingen, de wedden of de presentiegelden voortvloeiend uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard.(...)"

Bovendien wordt dit plafond van 150% tot alle Brusselse mandatarissen, dus ook de gemeentelijke mandatarissen, uitgebreid door artikel 3, § 1 van de gezamenlijke ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 december 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen.

Dit plafond lijkt sterk op het plafond dat toegepast wordt op federaal niveau en in de andere gefedereerde entiteiten.

Voor het boekjaar 2024 past de cel "Transparantie van de bezoldigingen" een brutoplafond van 228.163,89 euro toe. Deze cel is aangeduid als controleorgaan,

bedoeld in artikel 2, § 2, van de voornoemde ordonnantie van 14 december 2017. Dit bedrag wordt berekend op basis van het door de wetgevende kamers/Kamer van volksvertegenwoordigers gepubliceerde bericht waarin het bedrag wordt vastgesteld dat de leden van deze vergaderingen als wedde mogen ontvangen voor openbare mandaten, functies of ambten van politieke aard die zij buiten hun parlementair mandaat voor 2024 uitoefenen (ten hoogste 76.054,63 euro (index 2,0399); het bericht stelt ook een drempel in van 864,06 euro (index 128,67) om te bepalen of een mandaat dat wordt uitgeoefend in een openbaar of privaat orgaan, als vertegenwoordiger van de Staat, een gemeenschap, een gewest, een provincie of een gemeente, als een bezoldigd uitvoerend mandaat wordt beschouwd (B.S. 31.01.2024, blz. 12272 - [C - 2024/000793]).

Het bedrag van de parlementaire vergoeding bedoeld in artikel 2 van het besluit, waarmee rekening wordt gehouden om er verschillende percentages op toe te passen (afhankelijk van de gemeentecategorie) en om de wedde van de burgemeester te berekenen, is de parlementaire basisvergoeding van 100%, exclusief alle voormelde bijkomende vergoedingen. Dus zelfs als het besluit bepaalt dat de wedde van de burgemeester overeenkomt met een percentage van de parlementaire vergoeding hoger dan 150%, zal dit nooit meer zijn dan het toegestane maximale bedrag. Met andere woorden: niets verhindert dat een percentage hoger dan 150% wordt toegepast op de parlementaire vergoeding die wordt gebruikt als basis voor de berekening om de wedde van een burgemeester te bepalen, zolang het jaarplafond van 228.163,89 euro bruto niet wordt bereikt voor het jaar 2024.

In de 2 onderstaande voorbeelden van een gemeente van 80.001 tot 150.000 inwoners, of met meer dan 150.000 inwoners, waar de burgemeester respectievelijk 150% of 162% van de basisvergoeding voor het parlement ontvangt tegen 100% van een federaal afgevaardigde, zult u merken dat de wedde dat hij ontvangt ver onder de toegestane grens blijft, zoals vastgesteld door de Cel Transparantie van de Bezoldigingen.

Vb. : Jaarsalaris van de burgemeester in een gemeente van 80.001 tot 150.000 inwoners
De maandelijkse federale parlementaire vergoeding wordt gebruikt als uitgangspunt, omgerekend naar 100% :

$8.814,45 / 95 \times 100 = 9.278,37 \text{ €}$.

Voor een jaar met vakantiegeld krijgt men (4):

$9.278,37 \times 12 \times 1,06 = 118.020,85 \text{ €}$

en vermenigvuldigd dit bedrag met het percentage dat van toepassing is op de gemeente:

$118.020,85 \times 1,50 = 177.032,27 \text{ €}$

Vb. : Jaarsalaris van de burgemeester in een gemeente met meer dan 150.000 inwoners

$118.020,85 \times 1,62 = 191.193,77 \text{ €}$

3. Wedde van de schepenen

Het huidige artikel 19, § 2, eerste lid, van de NGW, dat niet is gewijzigd door de voornoemde ordonnantie in het kader van de hervorming van het lokaal bestuur, bepaalt het volgende:

"De wedde van de schepenen bedraagt:

1° in gemeenten tot 50.000 inwoners: 60 % van de wedde van de burgemeester;

2° in gemeenten vanaf 50.001 inwoners: 75 % van de wedde van de burgemeester. "

De voornoemde ordonnantie betreffende de hervorming van het lokaal bestuur heeft evenwel artikel 19, § 2, van de NGW gewijzigd door te voorzien in een afwijking van het

voornoemde eerste lid, in het specifieke geval waarin de gemeenteraad beslist het aantal schepenen dat in artikel 16, § 1, eerste lid, van de NGW is vastgesteld, te verminderen. Dit is toegestaan in toepassing van lid 2 van hetzelfde artikel. In dit geval bedraagt de wedde van de schepenen 75% van de wedde van de burgemeester.

Deze bepaling is een corrigerende maatregel. Als de gemeenteraad besluit een college in te stellen met één schepen minder dan het door de wetgever vastgestelde aantal, heeft dat voor deze gemeenten inderdaad grotere gevolgen, omdat het verlies van één schepen wanneer er vijf of zes zijn, grotere gevolgen heeft dan het verlies van één schepen wanneer er zeven, acht of negen zijn. De werklust die tussen de overblijvende schepenen moet worden verdeeld, zal theoretisch groter zijn en kan tot gevolg hebben dat in de gemeenten die een dergelijk besluit zouden nemen, de schepenen een werklust hebben die in de buurt komt van die van grotere gemeenten. Door deze gemeenten toe te staan de schepenen een wedde toe te kennen die overeenkomt met 75% van de wedde van de burgemeester (in plaats van 60%), wordt het grotere effect van de vermindering van een extra schepen gecorrigeerd.

4. Gemeenschappelijke bepalingen voor de burgemeesters en schepenen

4.1. Wijze van betaling van de wedde

Wat betreft de wijze van betaling van de wedde van burgemeester en schepenen, voorziet artikel 3 van het voormeld besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 september 2023 in een maandelijkse betaling zonder verdere preciseringen, waardoor de gemeenten, krachtens het beginsel van gemeentelijke autonomie, de keuze hebben om de wedden vervroegd of na vervallen termijn uit te betalen. Dit is een nieuwigheid in vergelijking met het koninklijk besluit van 2 september 1976 tot vaststelling van de wedden van de burgemeesters en de schepenen, dat momenteel van toepassing is, dat voorziet in een maandelijkse vooruitbetaalde wedde voor benoemde burgemeesters en schepenen gekozen door de gemeenteraad en een betaling na vervallen termijn voor de burgemeesters en schepenen die de houders van dit ambt vervangen (cf. art. 6 van het KB).

Een andere nieuwigheid betreft de wedde van de laatste maand van het mandaat, wanneer de mandataris die met pensioen gaat tijdens de volledige hernieuwing van de raden geen nieuw uitvoerend mandaat meer uitoefent. In dat geval mag hem de wedde van de laatste maand van het mandaat, waarin de volledige hernieuwing van de raden plaatsvindt, worden uitbetaald, op voorwaarde dat hij geen beroepsinkomen of vervangingsinkomen ontvangt. Het rustpensioen, dat ingaat op de eerste van de maand, krachtens artikel 4 van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en van dat van hun rechtverkrijgenden, compenseert het eventuele inkomensverlies indien het ambt van burgemeester of schepenen niet aan het einde van de maand eindigt.

4.2. Vakantiegeld en eindejaarspremie

Artikel 19, § 5, van de NGW bepaalt dat de Regering het vakantiegeld en de eindejaarspremie van de burgemeester en schepenen vaststelt.

Bij gebrek aan een uitvoeringsbesluit van deze bepaling door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, dient steeds verwezen te worden naar het koninklijk besluit van 16 november 2000 tot vaststelling van het vakantiegeld en de eindejaarspremie van de burgemeesters en schepenen.

Er wordt bepaald dat het vakantiegeld en de eindejaarspremie worden berekend op de

wedde bepaald in artikel 19, § 1, van de NGW en volgens de regels bepaald door respectievelijk :

1° het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van 's lands algemeen bestuur;

2° het koninklijk besluit van 23 oktober 1979 houdende toekenning van een eindejaarstoelage aan sommige titularissen van een ten laste van de Schatkist bezoldigd ambt.

4.3. Mededeling aan de Federale Pensioendienst

Opdat de pensioendossiers van de mandatarissen ook na 1 december 2024 in orde zouden blijven, wordt aanbevolen dat de Federale Pensioendienst (DmfA-Atlas) op de hoogte wordt gebracht van het bedrag van de wedde van burgemeester en schepenen aan 60% of 75%.

5. Uittredingsvergoeding

Aan burgemeesters en schepenen wordt een uittredingsvergoeding toegekend onder de voorwaarden van artikel 19/1 van de NGW.

Er zijn vragen gesteld aan de toezichthoudende overheid over de inwerkingtreding van dit artikel. Is het van toepassing op uitvoerende mandatarissen die in 2024 aftreden? Het antwoord is negatief.

Artikel 19/1 van de NGW treedt in werking bij de volledige vernieuwing van de gemeenteraden na de gemeenteraadsverkiezingen van 2024. Dit betekent dat de bepaling van toepassing is op de uitvoerende mandatarissen die worden gekozen tijdens de installatievergadering van de gemeenteraden die voortvloeit uit de verkiezingen van 2024. Vanaf de legislatuur 2024-2030 zullen plaatselijke uitvoerende mandatarissen dus aanspraak kunnen maken op uitbetaling van deze uittredingsvergoeding.

Het is het moment van de installatie van de nieuw verkozen leden (vernieuwing) die de wetgeving in kwestie in werking doet treden en bijgevolg verstrijkt de ambtstermijn van de uitvoerende ambtenaren van de legislatuur 2018-2024 net vóór of dooft deze uit door de installatie van deze nieuwe raad (en dit nieuwe college). Het is ook het uitdoven van vorige mandaten dat leven geeft aan de meeste bepalingen van deze ordonnantie. Er bestaat geen twijfel over de bedoeling van de wetgever. Het was de bedoeling om alle statuten die van toepassing zijn op de huidige mandatarissen te behouden tot het einde van de legislatuur en alle nieuwe bepalingen pas toe te passen wanneer de mandatarissen, die voortvloeien uit de verkiezingen van 2024, in functie zijn.

De inwerkingtreding verwijst niet naar een kalenderdatum of een dag als dusdanig (die kan verschillen van gemeente tot gemeente) maar naar een specifieke gebeurtenis: de vernieuwing van de gemeenteraden (en, op dezelfde vergadering, de installatie van de schepenen). Het is pas wanneer deze specifieke gebeurtenis heeft plaatsgevonden dat de relevante bepalingen van de ordonnantie in werking treden, en dus precies op dat moment dat de mandatarissen van de vorige legislatuur niet langer in functie zijn en dat de wettelijke bepalingen (nieuw of oud) die van toepassing zijn op burgemeesters en schepenen noodzakelijkerwijs niet langer op hen van toepassing zijn.

Elke vraag met betrekking tot de sociale zekerheidsbijdragen die op deze vergoeding worden geheven (zowel ten laste van de gemeente als van de betrokken persoon) of elke vraag met betrekking tot elk recht dat uit deze vergoeding voortvloeit (recht op toekomstig pensioen, invaliditeitsverzekering, vakantiegeld, eindejaarspremie) moet worden gericht aan de federale overheid.

De Minister belast met Plaatselijke Besturen,
Bernard CLERFAYT

Nota's

(1) Met uitzondering wat betreft de nieuwe regel met betrekking tot de decumulatie van een lokaal uitvoerend mandaat en een parlementair mandaat (artikel 72, 9°, van de NGW), die in werking trad op 4 september 2022. Bij wijze van overgangsmaatregel kunnen de burgemeesters en schepenen die op die datum tevens lid zijn van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Senaat, van het Vlaams Parlement of van het Europees Parlement die twee mandaten uitoefenen tot de vernieuwing van de gemeenteraden die volgt uit de gemeenteraadsverkiezingen van 2024.

(2) https://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/depute/2024.06.04%20statuut%20van%20het%20lid%20van%20de%20kamer%20van%20volksvertegenwoordigers.pdf

De federale parlementaire vergoeding van 100% exclusief indexatie (en toeslagen) bedraagt [00e2][0080][008b][00e2][0080][008b]53.511 euro.

(3) Zie art. 19, § 2, derde lid, van de NGW.

(4) 6% komt overeen met een gemiddelde verkregen van de sociale secretariaten.

HOF VAN JUSTITIE
VAN DE EUROPESE UNIE

ARREST VAN HET HOF (Vierde kamer) 13 juni 2024 In zaak C-737/22,
„Prejudiciële verwijzing – Plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten – Richtlijn 2014/24/EU – Artikel 18 – Beginselen van gelijke behandeling en transparantie – Artikel 46 – Verdeling van opdrachten in percelen – Mogelijkheid voor de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, om een perceel te verkrijgen onder de voorwaarden van de economisch voordeligste inschrijving”

Hoofddeding en prejudiciële vraag

10 SKI is een aankoopcentrale die in handen is van de Deense Staat en de Kommunernes Landsforening (federatie van gemeenten van het Koninkrijk Denemarken). Deze entiteit is opgericht om het plaatsen van overheidsopdrachten te stroomlijnen, met name door **het gunnen en beheren van raamovereenkomsten namens de staat en de gemeenten**.

11 Op 4 februari 2020 heeft SKI een aanbesteding uitgeschreven met het oog op het sluiten van een raamovereenkomst betreffende de levering van bibliotheekmateriaal en voorbereidende diensten. Het gunningscriterium van de opdrachten was de laagste prijs.

12 Deze opdracht bestond uit acht percelen. De percelen 1 en 2, waarop het hoofddeding betrekking heeft, getiteld „Deense boeken en bladmuziek (oosten)” en „Deense boeken en bladmuziek (westen)”, hadden geraamde waarden van respectievelijk 253 miljoen Deense kronen (DKK) (ongeveer 34 miljoen EUR) en 475 miljoen DKK (ongeveer 63 miljoen EUR).

13 Punt 3.1 van het bestek betreffende deze aanbesteding luidde als volgt:

„De percelen 1 en 2 zijn onderling afhankelijk (zie punt 3.1.1) en indien een inschrijver voor een van deze percelen een inschrijving indient, worden automatisch inschrijvingen voor beide percelen ingediend. [...]

14 Punt 3.1.1 van dit bestek bepaalde:

„Voor Deense boeken en bladmuziek is een aanbesteding met een zogenoemd ‚oost-west-model’ uitgeschreven, hetgeen betekent dat het de bedoeling is de opdracht te gunnen aan een leverancier in Oost-Denemarken en aan een andere leverancier in West-Denemarken, maar dat voor alle klanten dezelfde voorgestelde prijzen gelden, ongeacht of zij zich in Oost- of in West-Denemarken bevinden.

[...]

Aan de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving indient, wordt de opdracht gegund als leverancier voor perceel 2 – Deense boeken en bladmuziek (westen).

Aan de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving indient, wordt de opdracht gegund als leverancier voor perceel 1 – Deense boeken en bladmuziek (oosten).

Deze inschrijver moet echter aanvaarden dat de gunning van de opdracht voor de levering in Oost-Denemarken betekent dat hij verplicht is de producten en diensten van de

raamovereenkomst aan de klanten in Oost-Denemarken te leveren tegen exact dezelfde prijzen als die welke de inschrijver met de economisch voordeligste inschrijving heeft voorgesteld en waarvoor deze in West-Denemarken zal leveren.

Indien de inschrijver met de op een na economisch voordeligste inschrijving niet bereid is om leverancier in Oost-Denemarken te worden, wordt deze mogelijkheid geboden aan de inschrijver met de op twee na economisch voordeligste inschrijving, die eveneens moet aanvaarden dat de gunning van de opdracht betekent dat hij verplicht is de producten en diensten van de raamovereenkomst aan de klanten in Oost-Denemarken te leveren tegen exact dezelfde prijzen als die welke de inschrijver met de economisch voordeligste inschrijving heeft voorgesteld en waarvoor deze in West-Denemarken zal leveren.

Indien ook deze inschrijver niet bereid is leverancier in Oost-Denemarken te worden, wordt deze mogelijkheid geboden aan de eerstvolgende inschrijver op de lijst en zo verder. Indien de lijst van inschrijvers waarvan de inschrijving aan de voorwaarden van de aanbesteding voldoet, is uitgeput en er onder hen geen leverancier voor Oost-Denemarken is gevonden, wordt de opdracht voor Oost-Denemarken gegund aan de leverancier aan wie ook de opdracht voor West-Denemarken wordt gegund. [...]

[...]"

15 Na het verstrijken van de termijn voor de indiening van de inschrijvingen, heeft SKI inschrijvingen ontvangen van Audio Visionary Music A/S (hierna: „AVM”) en BibMedia, die elk voor alle percelen een inschrijving hebben ingediend.

16 Aangezien BibMedia volgens SKI de economisch voordeligste inschrijving had ingediend, heeft zij BibMedia perceel 2 (westen) gegund en voorgesteld om perceel 1 (oosten) aan AVM te gunnen, op voorwaarde dat AVM ermee instemde met betrekking tot dit perceel het materiaal te leveren en de diensten te verrichten tegen de prijzen die BibMedia had voorgesteld en waarvan AVM op de hoogte was gebracht.

17 Nadat AVM had ingestemd, heeft SKI haar op 21 april 2020 schriftelijk het gunningsbesluit medegedeeld.

18 Op 30 april 2020 heeft AVM bezwaar ingediend bij de Klagenævn for Udbud (commissie voor aanbestedingsgeschillen, Denemarken; hierna: „commissie van beroep”).

19 Op 14 januari 2021 heeft de commissie van beroep geoordeeld dat SKI artikel 2, lid 1, van **de wet inzake overheidsopdrachten had geschonden door een procedure voor de gunning van de percelen 1 en 2 toe te passen waarvan de voorwaarden in wezen impliceerden dat de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving had ingediend, zijn inschrijving na de uiterste datum voor het indienen van inschrijvingen kon wijzigen, zodat perceel 1 aan hem kon worden gegund (hierna: „besluit van 14 januari 2021”).**

20 Ter motivering van dit besluit heeft de commissie van beroep uiteengezet dat deze inschrijver de mogelijkheid had gehad om een essentiële voorwaarde van zijn inschrijving, namelijk de prijs, te wijzigen op een manier die de aanbestedende dienst ten goede kwam en die de inschrijver de mogelijkheid bood om zijn inschrijving te verbeteren teneinde een perceel van de opdracht te verkrijgen. Een dergelijke handelwijze is volgens die commissie in strijd met het onderhandelingsverbod, dat voortvloeit uit de beginselen van gelijke behandeling en transparantie.

21 Op 9 juli 2021 heeft SKI bij de Ret i Glostrup (rechter in eerste aanleg Glostrup, Denemarken) beroep ingesteld tegen het besluit van 14 januari 2021.

22 Op 7 december 2021 is dit beroep verwezen naar de Østre Landsret (rechter in tweede aanleg voor het oosten van Denemarken), de verwijzende rechter, die uitspraak doet in eerste aanleg.

23 De verwijzende rechter is van oordeel dat het Hof de draagwijdte van het uit artikel 18 van richtlijn 2014/24 voortvloeiende onderhandelingsverbod weliswaar reeds heeft

verduidelijkt met betrekking tot de in een inschrijving opgenomen voorbehouden, onderaanneming en de mogelijkheid om rekening te houden met aanvullende informatie, maar dat het nog niet heeft verduidelijkt of in het kader van een openbare procedure voor een opdracht die overeenkomstig artikel 46 van deze richtlijn in percelen is verdeeld, het onderhandelingsverbod eraan in de weg staat dat aan een inschrijver die niet de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, een perceel wordt gegund op voorwaarde dat hij aanvaardt in het kader van dit perceel het materiaal te leveren en de diensten waarop de opdracht betrekking heeft te verrichten tegen dezelfde prijs als die welke is voorgesteld door de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend.

24 In die omstandigheden heeft de Østre Landsret de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Staan het transparantiebeginsel en het beginsel van gelijke behandeling in artikel 18 van de richtlijn [2014/24] en het daaruit voortvloeiende onderhandelingsverbod eraan in de weg dat aan een inschrijver die in het kader van een openbare procedure voor afzonderlijke percelen, als bedoeld in de artikelen 27 en 46 van deze richtlijn, de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, de mogelijkheid wordt geboden om na het verstrijken van de termijn voor indiening van de inschrijving en overeenkomstig de vooraf bepaalde voorwaarden van het bestek, de aangeboden diensten waarop de opdracht betrekking heeft te leveren onder dezelfde voorwaarden als die van de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend en aan wie daarom een ander perceel wordt gegund in het kader van dezelfde opdracht?”

Beantwoording van de prejudiciële vraag

29 Met zijn vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 18, lid 1, van richtlijn 2014/24 aldus moet worden uitgelegd dat de in die bepaling neergelegde beginselen van gelijke behandeling en transparantie eraan in de weg staan dat in het kader van een procedure voor het plaatsen van een overheidsopdracht die in percelen is verdeeld, aan de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, overeenkomstig de in de aanbestedingsstukken vastgestelde voorwaarden, een perceel wordt gegund op voorwaarde dat hij ermee instemt met betrekking tot dit perceel het materiaal te leveren en de diensten te verrichten tegen dezelfde prijs als die welke is voorgesteld door de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend en aan wie daarom een ander, groter perceel van die opdracht is gegund.

30 Het in artikel 18, lid 1, van richtlijn 2014/24 neergelegde beginsel van gelijke behandeling heeft tot doel de ontwikkeling van een gezonde en daadwerkelijke mededinging tussen de aan een overheidsopdracht deelnemende ondernemingen te bevorderen en vormt de essentie zelf van de Uniebepalingen betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten. Overeenkomstig dit beginsel moeten de inschrijvers zich in een gelijke positie bevinden, zowel in de fase waarin zij hun offertes voorbereiden als bij de beoordeling ervan door de aanbestedende dienst (zie in die zin arrest van 3 juni 2021, *Rad Service e.a.*, C-210/20, EU:C:2021:445, punt 43 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

31 Het transparantiebeginsel, dat ook in artikel 18, lid 1, is verankerd, heeft ten doel te waarborgen dat elk risico van favoritisme en willekeur door de aanbestedende dienst wordt uitgebannen. Dit beginsel impliceert dat de voorwaarden en uitvoeringsbepalingen van de gunningsprocedure duidelijk, precies en ondubbelzinnig worden geformuleerd in de aankondiging van de opdracht of in het bestek, opdat, ten eerste, alle behoorlijk geïnformeerde en normaal oplettende inschrijvers de juiste draagwijdte ervan kunnen begrijpen en deze op dezelfde manier kunnen interpreteren en, ten tweede, de aanbestedende dienst in staat is om metterdaad na te gaan of de offertes van de inschrijvers beantwoorden aan de criteria die op de betrokken opdracht van toepassing zijn (zie in die zin arrest van

14 september 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, EU:C:2017:685, punt 34 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

32 De beginselen van gelijke behandeling en transparantie verzetten zich tegen elke onderhandeling tussen de aanbestedende dienst en een inschrijver in het kader van een procedure voor het plaatsen van overheidsopdrachten, hetgeen betekent dat een inschrijving na de indiening ervan in beginsel niet mag worden aangepast op initiatief van de aanbestedende dienst of van de inschrijver (arresten van 14 september 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, EU:C:2017:685, punt 35, en 3 juni 2021, Rad Service e.a., C-210/20, EU:C:2021:445, punt 43).

33 Een wijze van plaatsing van een overheidsopdracht zoals uiteengezet in het bestek van de in het hoofdingen aan de orde zijnde aanbesteding – volgens welke de opdracht is verdeeld in percelen, waarvan het grootste wordt gegund aan de inschrijver met de economisch voordeligste inschrijving, terwijl een perceel met een lagere waarde bij voorkeur wordt gegund aan de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, teneinde de mededinging in de betrokken economische sector te handhaven, op voorwaarde dat laatstgenoemde inschrijver bereid is dit perceel uit te voeren tegen de prijs van de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend – bevat geen enkel element van onderhandeling in de zin van bovengenoemde rechtspraak.

34 In dit verband moet worden opgemerkt dat een dergelijke wijze van plaatsing van een overheidsopdracht waarborgt dat bij de gunning van alle percelen van de opdracht het criterium van de laagste prijs in acht wordt genomen, zonder dat de aanbestedende dienst van dit criterium kan afwijken of een inschrijver kan verzoeken zijn inschrijving te wijzigen, aangezien deze aanbestedende dienst zich moet baseren op de prijzen die vóór het verstrijken van de termijn voor de indiening van de offertes zijn voorgesteld en gedurende deze gehele procedure de rangorde in acht moet nemen die uit deze prijsaanbiedingen voortvloeit.

35 In een dergelijke aanbestedingsprocedure wordt de rangschikking van de inschrijvers immers rechtstreeks en definitief bepaald door de vóór het verstrijken van de termijn voor de indiening van de offertes voorgestelde prijzen. In deze rangschikking neemt de inschrijver die de laagste prijs heeft aangeboden, de eerste plaats in en zijn prijs is de prijs waartegen de opdracht in haar geheel zal worden gegund.

36 De mogelijkheid die het bestek biedt aan de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving indient, om een perceel van de opdracht te verkrijgen, vloeit – zoals uitdrukkelijk blijkt uit de aanbestedingsstukken – enkel voort uit het feit dat deze inschrijver de tweede plaats inneemt in de rangschikking van de in de offertes voorgestelde prijzen.

37 Of van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, hangt af van de beslissing van die inschrijver om het betrokken perceel al dan niet uit te voeren tegen de prijs van de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend. Deze voorwaarde maakt deel uit van de voorwaarden van de gunningsprocedure in het bestek van de aanbesteding. Wanneer de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, niet bereid is zijn prijs aan die prijs aan te passen, is het aan de inschrijver die op de derde plaats staat in de rangschikking van de in de offertes voorgestelde prijzen, om hierover een standpunt in te nemen, en zo verder in de volgorde van de rangschikking van de offertes, zolang geen van de inschrijvers bereid is zijn prijs aan te passen aan de aanbestedingsprijs van de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend. Indien alle inschrijvers gerangschikt van de tweede tot de laatste plaats weigeren dit perceel tegen deze prijs uit te voeren, worden aan de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, alle percelen van de opdracht gegund.

38 Geen van de beslissingen die kunnen worden genomen door de inschrijvers die van de tweede tot de laatste plaats zijn gerangschikt, houden een wijziging in van de offertes die zij vóór het verstrijken van de daartoe gestelde termijn hadden ingediend of

een onderhandeling met de aanbestedende dienst. Geen enkele inschrijver heeft immers de mogelijkheid om door een wijziging van zijn offerte of door enige onderhandeling zijn plaats in de rangschikking of de prijs waartegen het contract voor een van de percelen van de opdracht zal worden gesloten, te wijzigen.

39 Uit een en ander volgt dat een wijze van plaatsing van een opdracht als die welke in het hoofdgeding aan de orde is – zonder dat daarbij de beginselen van gelijke behandeling en transparantie worden geschonden – valt onder het in artikel 46 van richtlijn 2014/24 bedoelde geval, te weten het geval waarin een aanbestedende dienst besluit een opdracht te gunnen in de vorm van afzonderlijke percelen, waarbij in de aanbestedingsstukken wordt aangegeven of het is toegestaan een inschrijving in te dienen voor één perceel, voor meerdere percelen of voor alle percelen en wordt vermeld welke objectieve en niet-discriminerende criteria bij de gunning van de percelen worden toegepast.

40 In dit verband is de omstandigheid dat **het in casu gaat om een openbare aanbestedingsprocedure** in de zin van artikel 27 van deze richtlijn, niet van belang, aangezien de overwegingen in de punten 33 tot en met 38 van het onderhavige arrest evenzeer van toepassing kunnen zijn in het kader van een niet-openbare procedure in de zin van artikel 28 van die richtlijn, wanneer de ondernemers die zijn uitgenodigd om een inschrijving in te dienen, hun respectieve prijsoffertes hebben ingediend.

41 Gelet op de voorgaande overwegingen moet op de voorgelegde vraag worden geantwoord dat artikel 18, lid 1, van richtlijn 2014/24 aldus moet worden uitgelegd dat de in die bepaling neergelegde beginselen van gelijke behandeling en transparantie er niet aan in de weg staan dat in het kader van een procedure voor het plaatsen van een overheidsopdracht die in percelen is verdeeld, aan de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, overeenkomstig de in de aanbestedingsstukken vastgestelde voorwaarden, een perceel wordt gegund op voorwaarde dat hij ermee instemt met betrekking tot dit perceel het materiaal te leveren en de diensten te verrichten tegen dezelfde prijs als die welke is voorgesteld door de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend en aan wie daarom een ander, groter perceel van die opdracht is gegund.

Het Hof (Vierde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 18, lid 1, van richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van richtlijn 2004/18/EG moet aldus worden uitgelegd dat de in die bepaling neergelegde beginselen van gelijke behandeling en transparantie er niet aan in de weg staan dat in het kader van een procedure voor het plaatsen van een overheidsopdracht die in percelen is verdeeld, aan de inschrijver die de op een na economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, overeenkomstig de in de aanbestedingsstukken vastgestelde voorwaarden, een perceel wordt gegund op voorwaarde dat hij ermee instemt met betrekking tot dit perceel het materiaal te leveren en de diensten te verrichten tegen dezelfde prijs als die welke is voorgesteld door de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend en aan wie daarom een ander, groter perceel van die opdracht is gegund.

Raad
vanState

GELIJKHEIDSBEGINSEL eigen herrerekening van een offerte in vierkante meter naar de prijs per lopende meter in de inventaris maakt een schending uit RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VOORZITTER VAN DE XIII VAKANTIEKAMER ARREST NR. 260.432 VAN 15 JULI 2024

In het tweede middelonderdeel van het enig middel voert de verzoekende partij onder meer de schending van het patere legem quam ipse fecisti-beginsel en van het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en artikel 4 van de wet overheidsopdrachten 2016.

10. **Het beginsel patere legem quam ipse fecisti** waarop de verzoekende partij zich beroept, houdt in dat het bestuur en de organen die ervan afhangen ertoe verplicht zijn de algemene regels die ze zelf hebben vastgesteld, bij de concrete toepassing ervan te eerbiedigen. **Het kan derhalve enkel worden ingeroepen wanneer het gaat om de (niet-) naleving van een rechtsregel.**

De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie, zoals vervat in de **artikelen 10 en 11 van de Grondwet, vereisen dat allen die zich in eenzelfde toestand bevinden op gelijke wijze worden behandeld.** Het gelijkheidsbeginsel belet dat er een willekeurig onderscheid wordt gemaakt tussen burgers. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dezelfde regels verzetten er zich overigens tegen dat categorieën van personen, die zich ten aanzien van de aangevochten maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdende met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen. **Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.**

Artikel 4, eerste lid, van de wet overheidsopdrachten 2016 dat bepaalt dat de aanbesteders de ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze behandelen en handelen op een

transparante en proportionele wijze, kent een zelfde draagwijdte als deze zoals omschreven in de toelichting van de voornoemde grondwettelijke regels.

11. Ter adstructie van de aangevoerde schendingen laat de verzoekende partij in essentie gelden dat de inschrijvers ongelijk werden behandeld en de vergelijkbaarheid van de offertes in het gedrang is gebracht doordat de verwerende partij de herrekening niet heeft doorgevoerd in overeenstemming met de maatvoering zoals die is opgenomen in de opdrachtdocumenten en aldus heeft gewerkt met verschillende maten en gewichten, zodat een schending van het gelijkheidsbeginsel voorligt. **Volgens de verzoekende partij blijkt uit het verslag van nazicht van de offertes dat de verwerende partij de prijzen bij de posten 63 en 64 van de gekozen inschrijver herrekende naar een prijs per vierkante meter (m²), wat niet strookt met de inventaris die bij de opdrachtdocumenten werd gevoegd en waaruit volgt dat voor posten 63 en 64 een prijs per meter (m) moest worden opgegeven.**

12. Hoofdstuk III.3 van het bestek voorziet dat de opdracht tegen prijslijst wordt gegund op basis van een inventaris die bij het bestek is gevoegd. Hoofdstuk III.8 van het bestek vereist, onder meer, dat elke inschrijver de inventaris in de bij het bestek bijgevoegde formulieren invult. Verder geven de technische bepalingen van het bestek onder hoofdstuk “V.1.

Algemeen” aan dat de inventaris dient te worden opgemaakt conform de lijst van genormaliseerde posten behorend bij het Standaardbestek 250 – versie 4.1.

De door de verzoekende partij geïmagineerde posten 63 en 64 van de inventaris hebben betrekking op de levering van vakwerken voor verkeersborden (die boven op de ronde steunpalen – zoals omschreven in posten 58 tot en met 62 – worden geplaatst).

Voor de beide voornoemde posten lijkt, op het eerste gezicht, geen vooraf gedefinieerde vaste oppervlakte per verkeersbord te zijn voorzien maar wordt enkel, per post, een schaal omschreven waarbinnen de oppervlakte zich per verkeersbord situeert. Het bestek specificeert onder hoofdstuk “V.2. specifieke technische bepalingen”, verwijzend naar het Standaardbestek – versie 4.1 (deel C), hoofdstuk X “Signalisatie”, bij 1.1.2.5.A.1.”Palen voor verkeersborden (post 56 t.e.m. 62)” in fine dat “[d]e inventaris ook posten [voorziet] voor het leveren en plaatsen van vakwerk voor grote en heel grote borden, de voorschriften van het SB bestek 250 versie 4.1 gevolgd”.

In de nota van de verwerende partij wordt een “vakwerk” omschreven als zijnde “een benaming voor een (stalen) constructie waarbij ronde buizen en/of palen worden verbonden tot een onwrikbaar geheel. Deze constructie dient als drager voor bijzondere borden die op maat worden gemaakt (nu deze geen standaardafmetingen hebben). Een vakwerk wordt voornamelijk uitgevoerd voor grote en heel grote borden.” De door de verwerende partij gegeven omschrijving lijkt op het eerste gezicht overeen te komen met de in het Standaardbestek 250 - versie 4.1, onder 1.1.2.5.C gegeven toelichting bij “vakwerksteunen”, zijnde dat “het vakwerk opgebouwd [is] uit niet vooraf verzinkte gelaste stalen buizen met dezelfde geometrische kenmerken als de ronde steunpalen behalve voor de dwarsverbindingen waarvoor een kleiner buisprofiel is voorzien [en dat] [d]e verbindingen tussen de delen van het vakwerk onderling zijn gelast”. Uit de “catalogus van de genormaliseerde posten”, bijgevoegd bij het voornoemde Standaardbestek blijkt dat voor de te leveren vakwerksteunen een meeteenheid in meter (m) wordt voorzien. Onder het hoofdstuk “Leveren van ronde gegalvaniseerde stalen steunpalen op maat gesneden en voorzien van kunststofhoedje volgens 1.1.2.5.A.1 van dit bestek” wordt, naast het gegeven dat een hoeveelheid van 15 wordt voorzien, aan de door de inschrijver in te vullen inventaris voor de posten 63 “100110716 -, vakwerken voor verkeersborden, opp: $5 < S \leq 9$ m² geschilderd volgens X-1.1.2.3.B van dit bestek” en 64 “100110717 -, vakwerken voor verkeersborden, opp: $9 < S \leq 12$ m² geschilderd volgens X-1.1.2.3.B van dit bestek”, in overeenstemming met de voorschriften van het Standaardbestek 250 - versie 4.1 eveneens een prijs per meter (m) gevraagd.

13. Na ontvangst van de offertes (en bijkomend ontvangen verduidelijkingen) ging de verwerende partij over tot het regelmatigheidsonderzoek van de ingediende offertes van de inschrijvers, zoals beschreven in het verslag van nazicht van de offertes. Uit het door de verwerende partij weergegeven feitenrelaas, dat onder meer is gesteund op elementen van de stukken 18, 19, 20, 21 en 22, die door haar als betrouwbaar worden bestempeld, blijkt dat i) in het kader van het gevoerde prijsonderzoek de verwerende partij de beide inschrijvers verzocht om een verdere prijsdetaillering te bezorgen voor enkele inventarisposten, waaronder de posten 63 en 64; ii) voor de posten 63 en 64, beide inschrijvers werden verzocht om een verdere prijsdetaillering te bezorgen en te verduidelijken hoe de opgegeven prijzen zijn samengesteld, zoals de opgave van prestaties, kosten, die in de prijs werden verwerkt, overheadkosten, aangerekende winstmarge, etc.; iii) de beide inschrijvers de gevraagde prijsverduidelijking bij de voornoemde posten bezorgden aan de verwerende partij; iv) op basis van de verstrekte prijsverduidelijking voor de posten 63 en 64 de verwerende partij vermoedde dat door de inschrijver bv HR Groep Streetcare verkeerdelijk een eenheidsprijs in de inventaris werd opgegeven voor de totale oppervlakte in vierkante meter (m²), i.e. een totaalprijs, i.p.v. een eenheidsprijs per vierkante meter (m²) voor de (te leveren) vakwerken; v) de verwerende partij zich hieromtrent richtte tot de voornoemde inschrijver met de vraag om dit vermoeden (al dan niet) te bevestigen; vi) bij e-mail van 29 mei 2024 deze inschrijver bevestigde dat er inderdaad een totale prijs voor de volledige oppervlakte in vierkante meter werd opgegeven i.p.v. een prijs per vierkante meter en vii) de inschrijver instemde met een verbetering van de voornoemde fout in haar inventaris, waardoor de opgegeven totaalprijs (in vierkante meters) werd gedeeld door de maximale hoeveelheid voor elke post (9m² resp. 12m²), rekening houdend met de verstrekte prijsdetaillering.

14. Uit het voorgaande blijkt dat met de verzoekende partij moet worden vastgesteld dat de in de offerte van de gekozen inschrijver voor de posten 63 en 64 opgegeven eenheidsprijs voor de volledige oppervlakte van 9 m², respectievelijk 12 m², door de verwerende partij werd herrekend en herleid naar een prijs per vierkante meter (m²), niettegenstaande in de bij het bestek gevoegde door de inschrijvers in te vullen inventaris voor de posten 63 “100110716 -, vakwerken voor verkeersborden, opp: 5 < S <= 9 m² geschilderd volgens X-1.1.2.3.B van dit bestek” en 64 “100110717 -, vakwerken voor verkeersborden, opp: 9 < S <= 12 m² geschilderd volgens X-1.1.2.3.B van dit bestek”, in overeenstemming met de voorschriften van het Standaardbestek 250 - versie 4.1, een prijs per meter (m) wordt gevraagd. Het argument van de verwerende partij dat het voor elke zorgvuldige inschrijver duidelijk moet zijn dat wel degelijk een prijs per vierkante meter (m²) moest worden opgegeven, mist, gelet op de in de bij het bestek gevoegde inventaris en de in het Standaardbestek 250 - versie 4.1 voor vakwerken voorgeschreven maateenheid per meter (m), elke grondslag. Om die reden kan evenmin het betoog van de verwerende partij, waarin zij stelt dat de eenheid van deze posten uit de expliciete omschrijving van de inventaris blijkt en ook een standaard maatvoering betreft die door iedere gevestigde ondernemer is gekend, worden bijgevalen, nu uit de omschrijving van een “vakwerk” zoals weergegeven in de nota van de verwerende partij en op het eerste gezicht overeenkomende met de dienaangaande gegeven toelichting in het Standaardbestek 250 - versie 4.1, als zijnde een (stalen) constructie waarbij ronde buizen en/of palen worden verbonden tot een onwrikbaar geheel, bezwaarlijk kan worden aangenomen, niettegenstaande het vakwerk dient als drager voor bijzondere borden waarvoor een prijs per vierkante meter (m²) wordt gevraagd, dat voor de buizenconstructie eveneens een prijs in een oppervlaktemaat wordt gevraagd, temeer nu zoals hoger reeds werd benadrukt zowel in het voornoemde Standaardbestek als in de inventaris bij het bestek, waarin de posten 63 en 64 vallen onder het hoofding “Leveren van ronde gegalvaniseerde stalen steunpalen op maat gesneden en voorzien van kunststofhoedje volgens 1.1.2.5.A.1 van dit bestek” (bestaande uit de posten 58 tot 64) een maateenheid in meter (m) wordt voorgeschreven.

In zoverre de verwerende partij ter ondersteuning van haar betoog verwijst naar vergelijkbare posten waarvoor een prijs per vierkante meter wordt gevraagd, volstaat de vaststelling dat dit argument niet dienstig kan worden aangevoerd, nu de vergelijkbare posten waarop de verwerende partij doelt betrekking hebben op de levering van verkeersborden en niet het ondersteunende vakwerk, zoals bedoeld in de posten 63 en 64, betreffen.

In zoverre de verwerende partij lijkt te alluderen dat de verzoekende partij voor de posten 63 en 64 in haar offerte eveneens een prijs per vierkante meter heeft opgegeven en dienaangaande verwijst naar de vermelding van “de oppervlakte van de verkeersborden” in haar verzoekschrift en in de technische fiches, gevoegd bij haar offerte, volstaat de vaststelling dat de verwerende partij met dit argument op het eerste gezicht niet aannemelijk maakt, laat staan aantoon, dat de verzoekende partij voor het vakwerk eveneens een prijs per vierkante meter (m²) zou hebben opgegeven, temeer nu door de verzoekende partij in het verzoekschrift uitdrukkelijk wordt aangegeven dat zij voor het vakwerk een prijs per meter (m) heeft opgegeven en uit de stukken geen indicaties blijken die anders zouden doen besluiten.

Evenmin doet het betoog van de verwerende partij, waarin wordt voorgehouden dat de posten 63 en 64 slechts een marginaal aandeel in de totale prijs uitmaken, en het wel of niet verbeteren van deze posten in de inventaris van de gekozen inschrijver geen enkele impact heeft op de beoordeling van het prijscriterium en/of de rangschikking van de inschrijvers, los van de vraag in hoeverre het de Raad van State toekomt om een aandeel in de totale prijs op zijn “marginaal karakter” te beoordelen, op het eerste gezicht afbreuk aan de vaststelling dat de door de verwerende partij doorgevoerde herrekening naar een prijs per vierkante meter (m²) onmiskenbaar afwijkt van de opdrachtdocumenten en onregelmatigheden lijkt te bevatten met betrekking tot de voornoemde posten, waardoor een andere maatvoering werd gehanteerd dan diegene die werd opgegeven in het voornoemde Standaardbestek en de bij het bestek gevoegde inventaris en die wel door de enige andere inschrijver, met name de verzoekende partij, op het eerste gezicht werd gehanteerd en waarbij de voornoemde afwijkende maatvoering de vergelijkbaarheid van de offertes op het eerste gezicht lijkt aan te tasten.

15. Uit wat voorafgaat volgt dat de verzoekende partij, in de huidige stand van de rechtspleging, op het eerste gezicht aannemelijk maakt dat de door de verwerende partij doorgevoerde herrekening van de prijzen van de gekozen inschrijver bij de posten 63 en 64 naar een prijs per vierkante meter in strijd is met de maatvoering in de opdrachtdocumenten, waardoor het patere legem quam ipse fecisti-beginsel werd geschonden en dat door deze prijsherrekening de verwerende partij de inschrijvers ongelijk heeft behandeld en de vergelijkbaarheid van de offertes in het gedrang heeft gebracht, waardoor het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en artikel 4 van de wet overheidsopdrachten 2016, is geschonden.

VIII. Besluit

16. Het enig middel is in de aangegeven mate ernstig gebleken. De schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing dient dan ook te worden bevolen.

**GELIJKHEIDSBEGINSEL Specifiek bij onderhandelingsprocedures
VOORZITTER VAN DE XIIe VAKANTIEKAMER
ARREST nr. 250.456 van 24 juli 2024**

Art.4 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten' verplicht de aanbesteders om de ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze te behandelen, en op een transparante en proportionele wijze te handelen.

Met betrekking tot onderhandelingsprocedures bepaalt artikel 41, § 4, van de wet van 17 juni 2016 'inzake overheidsopdrachten' in dat verband uitdrukkelijk:

§ 4. Tijdens de onderhandelingen verzekert de aanbestedende overheid de gelijke behandeling van alle inschrijvers. Daartoe verstrekt zij geen discriminerende informatie die bepaalde inschrijvers kan bevoordelen ten opzichte van andere. Zij stelt alle inschrijvers wier offerte niet is afgewezen overeenkomstig paragraaf 5 schriftelijk in kennis van eventuele andere wijzigingen in de technische specificaties of andere opdrachtdocumenten dan die waarbij de minimumeisen worden vastgesteld. Na deze wijzigingen biedt de aanbestedende overheid de inschrijvers voldoende tijd om hun offertes, indien nodig, aan te passen en opnieuw in te dienen."

De in deze bepalingen bevestigde beginselen van de gelijke behandeling van de inschrijvers, van transparantie en van proportionaliteit, veronderstellen dat de gunningsprocedure op transparante wijze wordt gevoerd en dat openbaarheid de regel is. De inschrijvers moeten van de aanbestedende overheid een gelijke kans krijgen om de opdracht in de wacht te slepen, wat inhoudt dat zij zich zowel in de fase van voorbereiding van hun aanbiedingen als bij de beoordeling ervan door de aanbestedende overheid in een gelijke positie moeten bevinden. De gelijkheid die aan de gunning van overheidsopdrachten ten grondslag ligt, veronderstelt voorts dat degenen die voor gunning van de opdracht in aanmerking willen komen van tevoren weten wat zij daarvoor moeten doen of laten en dus met alle door de aanbestedende overheid cruciaal geachte gegevens rekening moeten kunnen houden bij het opstellen van hun offertes.

Het gelijkheidsbeginsel vereist dat vergelijkbare gevallen op een gelijke wijze worden behandeld, tenzij er een objectieve en redelijke verantwoording bestaat voor de ongelijke behandeling.

7. De verzoekende partij voert in haar wettigheidskritiek voor de Raad van State niet aan dat de verwerende partij ten onrechte heeft vastgesteld dat haar offerte afwijkt van de technische eisen van het bestek en om die reden substantieel onregelmatig is. Evenmin voert de verzoekende partij aan dat het de verwerende partij in het kader van de onderhandelingsprocedure niet toegelaten is om de inschrijvers de gelegenheid te geven de offerte die niet beantwoordt aan de technische eisen van het bestek, te regulariseren met een aanpassing van de voorgestelde grasmate, en daartoe indien nodig een nieuw analyseverslag voor te leggen van een door de FIFA geaccrediteerd laboratorium.

De kritiek die wordt uiteengezet in het enig middel is beperkt tot de ongelijke behandeling waarvan de verzoekende partij beweert het slachtoffer te zijn. **In essentie komt de verzoekende partij op tegen de omstandigheid dat aan haar niet de gelegenheid en de tijd werd geboden om, zoals de nv Lesuco, de onregelmatigheid van haar offerte te regulariseren, door een gewijzigde aanbieding te doen die wel conform is met de technische eisen van het bestek, en daartoe een nieuw FIFA-analyseverslag voor te leggen.**

8. De kritiek van de verzoekende partij lijkt voorbij te gaan aan een essentieel verschil tussen haar eigen houding tijdens de onderhandelingsprocedure, en de houding van de nv Lesuco.

De offertes van beide inschrijvers waren volgens de ontwerper allebei niet in overeenstemming met de technische eisen van het bestek : de grasmat die door de verzoekende partij werd voorgesteld, voldeed niet aan het voorgeschreven aantal tufts/m²; de nv Lesuco stelde een grasmat voor die afweek van het voorgeschreven gewicht/m³ van de kurkinfill. Aan beide inschrijvers werd in deze omstandigheden de gelegenheid gegeven om de offerte te wijzigen teneinde deze te conformeren aan de technische vereisten van het bestek.

Het is weliswaar zo dat in het bericht aan de nv Lesuco uitdrukkelijk werd vermeld waarin de niet-conformiteit met het bestek bestond, terwijl dit niet werd vermeld in het bericht dat aan de verzoekende partij werd gestuurd. De verzoekende partij heeft de nodige informatie echter wel meteen telefonisch verkregen en niets lijkt erop te wijzen dat dit verschil in behandeling op het vlak van de communicatie de gelijkheid van kansen tussen de inschrijvers heeft beïnvloed.

Enkel de nv Lesuco blijkt te hebben voldaan aan de vraag om de offerte te conformeren aan de technische eisen : zij paste de offerte aan naar een grasmat die wel voldeed aan het voorgeschreven gewicht/m³ van de kurkinfill, en legde vervolgens -weliswaar na intrekking van een eerste gunningsbesluit- het bijhorende FIFA-analyseverslag voor. De verzoekende partij lijkt daarentegen de opgeworpen schending van de technische vereisten te hebben betwist en zich ertoe te hebben beperkt aan te voeren dat haar offerte niet kon worden geweerd omwille van de opgeworpen afwijking van het voorgeschreven aantal tufts/m² en als zodanig wél besteksconform was. De verzoekende partij lijkt tijdens de onderhandelingsprocedure niet, zelfs niet ondergeschikt, te hebben aangeboden om haar offerte te conformeren aan de technische eisen van het bestek zoals zij door de ontwerper van de verwerende partij werden gelezen.

De verschillende houding die door de verzoekende partij en de nv Lesuco werd aangenomen ten overstaan van de door de aanbesteder opgeworpen inbreuk op de technische eisen van het bestek, lijkt op objectieve en redelijke wijze het door de verzoekende partij opgeworpen verschil in behandeling te kunnen verantwoorden. Het lijkt de aanbestedende overheid niet te kunnen worden verweten dat zij aan een inschrijver die weigert zijn offerte te conformeren aan de technische eisen van het bestek, geen termijn toekent om de offerte toch aan te passen en het bijhorende analyseverslag te laten opstellen.

9. De verzoekende partij neemt ook de omstandigheid op de korrel dat de nv Lesuco een ruime mogelijkheid heeft gekregen om een nieuw FIFA-analyseverslag te laten opmaken, wat in schril contrast zou staan tot de korte termijn van enkele dagen waarin zij moest antwoorden op de vraag van de verwerende partij.

Deze kritiek van de verzoekende partij lijkt er echter aan voorbij te gaan dat de termijn van “enkele dagen” die haar geboden werd, als volgt werd geformuleerd in het bericht van de ontwerper van de verwerende partij van 29 april 2024 : *“Zou het mogelijk zijn ons deze informatie voor vrijdag 03/05/2024 te bezorgen ?”* Die vraag lijkt geen absolute verplichting in te houden om de gevraagde informatie binnen die termijn te leveren en lijkt aldus niet uit te sluiten dat de verzoekende partij binnen die termijn de verwerende partij ervan op de hoogte brengt dat zij haar offerte wenst aan te passen doch hiervoor meer tijd nodig heeft omdat zij een nieuw FIFA-analyseverslag dient aan te vragen. De verzoekende partij heeft dit echter niet -zelfs niet ondergeschikt- gedaan en zich ertoe beperkt te argumenteren dat haar offerte wél besteksconform is.

Geen enkel element in het dossier lijkt erop te kunnen wijzen dat, indien de verzoekende partij gevraagd had om meer tijd te krijgen om haar offerte te wijzigen en daartoe een nieuw FIFA-analyseverslag op te laten stellen, dit haar zou zijn geweigerd en/of maar zou zijn toegelaten of gevraagd op een wijze die afbreuk doet aan de gelijke behandeling van de inschrijvers.

Uit de omstandigheid dat de nv Lesuco op 7 juni 2024 meteen een nieuw FIFA-analyseverslag kon voorleggen van testen die op 13 mei 2024 waren uitgevoerd, lijkt evenmin een verboden discriminatie tussen de inschrijvers te kunnen worden afgeleid. De eenvoudige verklaring hiervoor kan immers erin bestaan dat de nv Lesuco, na aanpassing van haar offerte, uit voorzorg de nodige testen heeft laten uitvoeren zodat het rapport kon voorgelegd worden wanneer de aanbestedende overheid ernaar zou vragen.

10. De verzoekende partij slaagt er in deze omstandigheden niet in om op het eerste gezicht aannemelijk te maken dat de verwerende partij de offertes heeft behandeld en beoordeeld met schending van de opgegeven wettelijke bepalingen en beginselen.

Het enig middel is niet ernstig. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt dan ook verworpen.

**GELIJKHEIDSBEGINSEL en nog een derde Arrest tond hetgelijkeidsbeginsel
VOORZITTER VAN DE XIIe VAKANTIEKAMER
ARREST nr. 260.477 van 6 augustus 2024 in de zaak A. 242.434/XIV-39.554**

Op grond van het gelijkheidsbeginsel en het daaruit voortvloeiende transparantiebeginsel moeten de inschrijvers van de aanbestedende overheid een gelijke kans krijgen om de opdracht in de wacht te slepen, wat inhoudt dat zij zich zowel in de fase van voorbereiding van hun aanbiedingen als bij de beoordeling ervan door de aanbestedende overheid in een gelijke positie moeten bevinden.

De gelijkheid die aan de gunning van overheidsopdrachten ten grondslag ligt, veronderstelt voorts dat degenen die voor gunning van de opdracht in aanmerking willen komen van tevoren weten wat zij daarvoor moeten doen of laten en dus met alle door de aanbestedende overheid cruciaal geachte gegevens rekening moeten kunnen houden bij het opstellen van hun offerte.

De verzoekende partij toont *prima facie* niet aan dat deze beginselen werden miskend.

22. De inschrijvers blijken tijdens het verloop van de gunningsprocedure op dezelfde wijze behandeld geweest te zijn. Elk van de drie inschrijvers heeft gelijktijdig na selectie een uitnodiging ontvangen tot het indienen van een initiële offerte met toegang tot de opdrachtdocumenten, elk van de inschrijvers heeft in het kader van het nazicht van de initiële offertes een vergelijkbaar verzoek tot verduidelijking van de totaalraming ontvangen, geen van de inschrijvers heeft verdere feedback gekregen aangaande diens initiële offerte, elke inschrijver heeft gelijktijdig een uitnodiging ontvangen tot indiening van een BAFO-offerte “met het oog op het bekomen van betere prijzen” en kreeg daarbij ook evenveel tijd. De verzoekende partij en de gekozen inschrijver hebben beide een BAFO-offerte ingediend waarbij zij allebei hun prijs hebben verlaagd.

23. In de mate dat de verzoekende partij van oordeel is dat aan de gekozen inschrijver meer kansen gegeven zouden zijn om zijn offerte te verbeteren door een BAFO-offerte “met het oog op het bekomen van betere prijzen” te vragen, blijkt, zoals gezegd, dat de beide inschrijvers op basis van dezelfde informatie de gelegenheid hebben gekregen om hun offerte te verbeteren.

Uit geen enkel stuk blijkt dat de inschrijvers over informatie beschikten over hoe hun initiële offerte met betrekking tot de gunningscriteria scoorde tegenover de offertes van de andere inschrijvers.

Evenmin staat vast dat het voor de tussenkomende partij makkelijker was om haar prijzen te verbeteren, nu de prijsopgave onlosmakelijk verbonden is met de aangeboden voorstellen op het vlak van kwaliteit.

24. Dat een loutere prijsverbetering voor de verzoekende partij er te dezen bezwaarlijk toe had kunnen leiden dat de BAFO-offerte van de verzoekende partij alsnog de economisch voordeligste offerte zou worden, lijkt in de gegeven omstandigheden niet voort te vloeien uit een miskennis van het gelijkheids- en transparantiebeginsel, maar uit de inhoud van de initieel ingediende offertes, op grond waarvan de gekozen inschrijver reeds als eerste was gerangschikt.

25. Uit de loutere vaststelling dat de ene inschrijver op grond van de initiële offertes beter scoorde op prijs en de andere inschrijver op kwaliteit lijkt in het licht van het gelijkheidsbeginsel hoe dan ook geen principiële verplichting voor de aanbestedende overheid te kunnen worden afgeleid om zowel over het inhoudelijke aanbod als over de prijs te onderhandelen.

26. Bovendien lijkt de verwerende partij niet te hebben uitgesloten dat de offertes ook op andere elementen dan de prijs mochten worden verbeterd, temeer nu de verwerende partij uitdrukkelijk heeft gevraagd om bij het indienen van de BAFO-offerte “[d]e meest recente versie van alle in het bestek opgevraagde documenten” op te laden.

Het is niet omdat over de kwalitatieve aspecten van de offertes niet werd onderhandeld en enkel een BAFO-offerte werd gevraagd “met het oog op het bekomen van betere prijzen”, dat het de inschrijvers verboden was om ook ten aanzien van het kwalitatief aanbod aanpassingen door te voeren.

Het loutere gegeven dat beide inschrijvers hun kwalitatief aanbod niet hebben gewijzigd, doet niet anders besluiten.

27. Voorts blijkt uit de opdrachtdocumenten geenszins dat de inschrijvers de zekerheid hadden dat er, vooraleer een BAFO-offerte zou worden gevraagd, feedback met betrekking tot de initiële offerte zou worden verstrekt, en evenmin dat er onderhandeld zou worden over de kwalitatieve aspecten van hun offerte.

De verzoekende partij toont op het eerste gezicht dan ook niet aan dat de verwerende partij heeft gehandeld met miskennis van de opdracht- documenten. Van een schending van het *patere legem*-beginsel lijkt dan ook geen sprake te zijn.

28. In de mate dat de schending van de formele motiveringsplicht wordt ingeroepen, toont de verzoekende partij op het eerste gezicht niet aan dat er op de verwerende partij een verplichting rust om uitdrukkelijk de redenen te vermelden waarom aan de inschrijvers geen feedback werd gegeven ten aanzien van de initiële offerte en waarom de uitnodiging om een BAFO-offerte in te dienen is gebeurd “met het oog op het bekomen van betere prijzen”.

29. Voor zover de verzoekende partij tot slot aanvoert dat een verplichting tot onderhandelen over de kwalitatieve gunningscriteria zou volgen uit de overwegingen opgenomen in de stopzettingsbeslissing van de verwerende partij van 4 oktober 2023, gaat zij eraan voorbij dat deze beslissing de stopzetting van de betrokken opdracht in hoofdorde verantwoordt door de noodzaak om het bestek aan te passen aan de vastgestelde onduidelijkheden, onder meer met betrekking tot het aantal en het soort verzekeringspolissen binnen de makelaarsopdracht.

Deze grief mist *prima facie* feitelijke grondslag.

VII. Besluit

30. Het enig middel is niet ernstig gebleken. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt dan ook verworpen.

news.belgium

FOD Kanselarij van de Eerste Minister

Geen in augustus

FOD BELEID EN ONDERSTEUNING

NIEUWE RELEASE E PROCUREMENT PLATFORM

Op vrijdag 6 september wordt [release 16 van het e-Procurementplatform](#) uitgerold. Deze bevat enkele belangrijke wijzigingen waarvan we je nu al graag op de hoogte brengen.

- Je kan een **nieuwe versie van je indiening voorbereiden** terwijl de vorige versie verzonden blijft. Je moet **je deelname dus niet langer annuleren** om de al verzonden indiening aan te passen.
Zodra je de nieuwe versie verzendt, vervangt deze de vorige versie. De **knop 'deelname annuleren'** blijft werken zoals voorheen: je kan er dus nog steeds je deelname aan de opdracht volledig mee intrekken, al dan niet na ondertekening van het annuleringsrapport. Je hoeft deze knop wel niet langer te gebruiken om een al verzonden indiening nog aan te passen.
- **Indieningshistoriek:** de indieningsruimte en het indienings- en annuleringsrapport bevatten een duidelijk overzicht van de verzonden, vervangen of geannuleerde indieningen.
- **Dynamisch aankoopstelsel en kwalificatiesysteem:** wordt je verzonden indiening geopend door de aanbesteder terwijl je aan een nog niet verzonden nieuwe versie aan het werken was, dan krijg je de keuze om deze versie verder te bewerken als nieuwe indiening of deze te verwijderen en te herbeginnen met een blanco indiening.

economie
FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
SPF Economie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie

FOD ECONOMIE KMO MIDDENSTAND

INDEXCIJFER VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN VAN DE MAAND AUGUSTUS 2024

De Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie deelt mee dat het **indexcijfer van de consumptieprijsen** voor de maand augustus 2024, **132.81 punten** bedraagt, tegenover 132.81 punten in juli 2024, hetgeen een stijging van 0.00 punt of 0.00 % betekent.

De gezondheidsindex, zoals bedoeld in de wet van 23 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 27 april 2015), **bedraagt 132.94 punten** voor de maand augustus 2024.

De afgevlakte gezondheidsindex zoals bedoeld in de wet van 23 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 27 april 2015), **bedraagt 129.63 punten** voor de maand augustus 2024.

Europees Parlement

ONS AANBOD VOOR INTERNE OPLEIDINGEN OP UW MAAT

ALL-IN TARIEVEN GEDURENDE HET ACADEMIEJAAR 2024-2025

De opleidingen welke we op uw maat in uw instelling kunnen verzorgen, en dit zowel nederlandstalig als franstalig vindt u terug op onze website : <https://www.caru-commv.be>

Voor al deze seminaries voorzien we een **syllabus en power point** presentatie welke digitaal (gratis) ter beschikking worden geseld van de deelnemers.

De opgegeven prijzen blijven onveranderd van toepassing tot eind 2024.

Aanvragen voor deze sessies kunnen **bij eenvoudige mail** gericht worden aan info@caru-commv.be OF rudiclaeys@telenet.be met vermelding van de gewenste sessie en de vooropgestelde uitvoeringsperiode

De exacte uitvoeringsdata worden dan in gemeen overleg afgesproken.

U dient enkel eren passend lokaal te voorzien, wij zorgen voor laptop en beamer ter ondersteuning van de sessie

NOG BESCHIKBARE HANDBOEKEN

HANDBOEK masterclass 2022 “ADMINISTRATIEF EENVOUDIGER STRUCTUREN VAN HET AANKOOPPROCEN VIA INTERNE DELEGATIE ”

Voor de geïnteresseerden zijn **nog een paar exemplaren beschikbaar** van het handboek van masterclass 2022 DELEGATIE EN STRUCTUREN AANKOOPPROCEN

Kostprijs : 30,00€. Inclusief verzending

Bestelling via mail aan info@caru-commv.be IF rudiclaeys@telenet.be met opgave van leverings en facturatieadres

HANDBOEK masterclass 2023 EERSTE DEEL

“ VIJF JAAR PRAKTIJK TOEPASSING WOO CAPITA SELECTA”

AANSPRAKELIJKHEID MANDATARISSEN EN BESTUURDERS

VERPLICHTE RAMING

PRIJSNAZICHT EN ABNORMALE PRIJZEN

CONTRACTUELE BEPALINGEN BIJ ONDERAANNEMING

Kostprijs : 50,00€. Inclusief verzending

Bestelling via mail aan info@caru-commv.be IF rudiclaeys@telenet.be met opgave van leverings en facturatieadres

HANDBOEK masterclass 2023 TWEEDE DEEL

**“ VIJF JAAR PRAKTIJK TOEPASSING WOO SELECTIE EN
GUNNINGCRITERIA”**

Kostprijs : 50,00€. Inclusief verzending

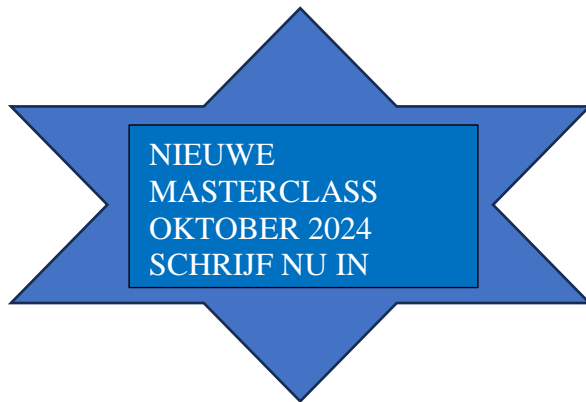
Bestelling via mail aan info@caru-commv.be IF rudiclaeys@telenet.be met opgave van leverings en facturatieadres

HANDBOEK BIJ DE VOORBIJE STUDIEDAG MAART 2024 DERDE DEEL

**“ VIJF JAAR PRAKTIJK TOEPASSING WOO DE JUISTE KEUZE VAN
GUNNINGWIJZEN EN GUNNINGMETHODES EN PRAKTIJK VAN HET
ONDERHANDELEN Is vanaf nu ook beschikbaar**

Kostprijs : 50,00€. Inclusief verzending

Bestelling via mail aan info@caru-commv.be IF rudiclaeys@telenet.be met opgave van leverings en facturatieadres

MASTERCLASS 2024 VIERDE DEEL

**“ VIJF JAAR PRAKTIJK TOEPASSING WOO
van administratieve ergernis naar performanter BESTEK”**

Nieuwe clausules tengevolge van de aangepaste wetgeving
Aanpassingen voor vermindering administratieve lasten
Invulling van inhoudelijke bepalingen welke ontbreken in
modelbestekken en digitale tools

**DINSDAG 22 OKTOBER 2024 GENT Hotel VANDERVALK (GHELAMCO)
DONDERDAG 24 OKTOBER HASSELT Hotel HILIDAY INN**

**Deelnamekost: 250,00 euro inbegrepen handboek, warm en koud
buffet, en ter beschikkingstelling clausules in word format**

inschrijvingen via mail aan info@caru-commv.be

programma en inschrijvingsformulier vindt U hierna

DAGPROGRAMMA MASTERCLASS OKTOBER 2024

PROGRAMMA

Vanaf 8u 30 **welkomstkoffie** Versgemalen koffiebereidingen, tea corner met verschillende soorten thee, sinaasappelsap & smoothie volgens seizoen. Yoghurt met granola, crackers van hazelnoot, rode peper of rozemarijn,... Voor wie het wat zoeter wil: ovenverse mini koekjes.

9.00 u. **Eerste sessie : inleidend overzicht en indeling van de studiedag, de kernpunten van het bestek en de vereiste administratieve bepalingen met bijzondere aandacht voor samenwerking en delegatie**

10.30 u. **netwerkingspauze** Versgemalen koffiebereidingen, tea corner met verschillende soorten thee, sinaasappelsap, smoothie volgens seizoen, fruitwater met een variatie van gebakjes.

10.45 u. **Tweede sessie : de bepalingen betreffende de plaatsing van de overheidsopdracht, het belang van goede selectiecriteria naast de gunningcriteria, met aandacht voor de verplichte duurzaamheidseisen en organisatie van de onderhandelingen**

12.30 u **Lunch** : Uitgebreid koud en warmbuffet met als afsluiter een dessertbuffet + frisdrank, water, koffie of thee

13.15 u. **Derde sessie : de rubrieken in het bestek met betrekking tot de uitvoering van de opdracht, performante preventieve maatregelen en opvolging van de tijdige uitvoering en de impact van de nieuwe regelgeving op de onderaanneming**

15 .00 u. **netwerkingspauze** Versgemalen koffiebereidingen, tea corner met verschillende soorten thee, sinaasappelsap, smoothie volgens seizoen, fruitwater met een variatie van gebakjes.

15.15 u. **Vierde sessie : het technisch dossier en de vereiste documenten voor het gunningdossier waarbij de grote principes van concurrentie en gelijke behandeling centraal staan**

Einde studiedag 16 u 30 ...

INSCHRIJVINGSFORMULIER

CARU MASTERCLASS 2024:
“VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING VAN DE W.O.O.
' Van administratieve ergernis naar performanter BESTEK”
DINSDAG 22 OKTOBER 2024 GENT Hotel VANDERVALK
DONDERDAG 24 OKTOBER HASSELT Hotel HOLIDAY INN

te mailen aan info@caru-commv.be of rudiclaeys@telenet.be

INSCHRIJVING VOOR GENT

INSCHRIJVING VOOR HASSELT

GEGEVENS DEELNEMENDE ORGANISATIE

Maatschappelijke benaming :
Ondernemingsnummer

CURSIST
Naam en voornaam:

E-mail

FACTURATIEADRES:
Maatschappelijke benaming:
KBO nummer
Straat en nummer:
Postcode en gemeente:
Bestelbonnummer

Het bestuur verbindt er zich toe het inschrijvingsgeld **ALL-IN** ten belope van 250,00 € te betalen na ontvangst van de factuur.

In het tarief zijn zowel uw deelname aan de studiedag , de catering , als het Handboek “ VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING VAN DE WET OVERHEIDSOPDRACHTEN” DEEL IV zn digitaal in Word format de clausules aangepast aan de recente wetgeving en deze welke ontbreken in de algemene digitale tools : een onmisbaar instrument bij de opmaak van uw toekomstige bestekken

Let op!

Gratis annuleren kan tot 5 oktober 2024. Nadien wordt het volledige inschrijvingsgeld gefactureerd.

datum,

handtekening, functie